

Kaupunginhallitukselle

Viite: HEL 2016–013842

Asia: VANHUSNEUVOSTON LAUSUNTO VALTUUTETTU YRJÖ HAKASEN ALOITTEESEEN YMPÄRIVUOROKAUTISEN HOIDON KEHITTÄMISESTÄ

Helsingissä on nykyisin palveluasumista (tehostettu palveluasuminen, ryhmäkodit) ja laitoshoidoa valtakunnallisten suositusten mukaisesti. Iäkkäiden määrä kasvaa, joten paikkoja ei ole perusteltua vähentää, vaikka kotona selviytymisen tukea vahvistetaan.

Vanhuspalvelulaki edellyttää, että ympärivuorokautisen hoidon paikka on saatava kolmen kuukauden sisällä siitä, kun hoidon tarve on todettu. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimusten mukaan Helsingissä joulukuussa 2016 vain kaksi henkilöä oli joutunut odottamaan pysyvää palvelupaikkaa paikkaa yli kolme kuukautta. Omaisilla on joskus käsitys, että vanhus on jo jonossa, vaikka hoitopaikkatarpeen selvitys on vasta meneillään, eikä päätöstä ole vielä tehty.

Sosiaali- ja terveystieteiden tilastojen mukaan ympärivuorokautisen hoivan paikkaa jonnotti 31.12.2016 145 henkilöä. Määrä on selvästi pienempi kuin vuotta aikaisemmin. Silloin, 31.12.2015 jonossa oli 218 henkilöä. Joulukuussa 2016 paikan sai 149 henkilöä. Jonotusajan mediaani oli joulukuussa 55 päivää ja 31.12.2016 21 päivää. Vuotta aikaisemmin luvut olivat 128 henkilöä ja mediaani 78 päivää. Jono siis vetää aiempaa paremmin. Viraston arvion mukaan hoitopaikkoja ei voitaisi tehokkaasti täyttää, jos jonoa ei lainkaan olisi.

Suurin osa jonottajista odottaa paikkaa muussa hoitopaikassa. 30–40 heistä kuitenkin odottaa hoitopaikkaa kotona. Vanhusneuvosto on huolissaan kotona jonottavien tilanteesta. Heille ja heidän läheisilleen jokainen jonotuspäivä on vaikea.

Palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen resurssit on turvattava. Niitä on käytettävä tehokkaasti. Ympärivuorokautisessa hoidossa, kotihoidossa ja kotona asumista tukevissa palveluissa (palvelukeskukset, päivätoiminta, lyhytaikais- ja omaishoito) on huolehdittava riittävästä, ammattitaitoisesta ja motivoituneesta henkilöstöstä.

Vanhusneuvosto pitää tärkeänä, että ympärivuorokautinen hoito järjestetään jatkossa palveluasumisena eikä laitoksissa. Laitospaikoista tulee luopua ja vastaavasti lisätä palveluasumista, jossa asukkaalla on oma huone.

Vanhusneuvosto katsoo, että kaupungin on tarjottava myös ns. kevyempää palveluasumista ja ryhmäkoteja, joihin pääsee asumaan, vaikka ei vielä tarvitsisi kotihoitoa tai muita vastaavia palveluita.

Vanhusneuvoston puolesta

Puheenjohtaja
Sirpa Asko-Seljavaara

Sihteeri
Outi Paulig